LO SOMATENT

DIARI CATALANISTA D' AVISOS Y NOTICIAS

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

A la Administració de aquest diari y en las principals llibrerias d'aquesta ciutat y de fora.
A Barcelona: Kiosco del Sol Rambla de las Flors.
No's retornan los originals encara que no's publiquin.

REUS, Diumenge 10 de Maig de 1903.

ANY XVIII — NUM. 4.564

Redacció y Administració: Arrabal baix Jesús, 4.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. . . . . Ptas. 1'25
En provincias, trimestre. . . . . . . „ 4—
Extranger y Ultramar. . . . . . . „ 8—

Anuncis, á preus convencionals.

PASTILLAS SERRA: Son las mellors pera curar la TOS y totas las malaltías del aparato respiratori, perque modifican las mucosas, facilitan la espectoració y fan desapareixe en un sol dia la opressió del pit y l' ofech.

Se poden pendre sense cap perill perque no contenen opi ni morfina.

En venen á casa del autor, FARMACIA SERRA, Arrabal de Santa Ana núm. 80, devant del nou casal del Banch d' Espanya y FARMACIA NOVA de don Napoleón Batalla, ex-Portal de Jesús.

AIXAROP DE HIPOFOSFITS CLIMENT

LA LLEGÍTIMA MARCA «SALUD»

Senyors Climent y Companyía.—Tortosa.— Molt senyors meus: Haventse presentat á la meva clínica la Sra. D.ª N. N. afecta de Cloro-anemia, en irregularitat en la menstruació, mancala de gana y de forsas, vaig prescriureli l' Aixarop Climent marca SALUD, y foren assombrosos los resultats, donchs, en poch temps cobrá apetit y forsas y se li regularisaren las reglas: —Dr. Letamendi.

Senyors Climent y Compañía.—Tortosa.—Molt senyors meus: Lo nen X. de tres anys, sofría desde més d' un any de una escrófula crònica. Cansat d' usar sens cap resultat cuantas emulsions y reconstituyens se preconitzan pera aquestos cassos, vaig ensajar los Hipofosfits Climent, trobant consol lo pacient ja en lo primer frasco y molt prompte la curació complerta.-Dr. Lozinz, Catedratich de Barcelona.

Exigeixis lo llegítim Aixarop Climent SALUD, *únich aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s' en expén altre del mateix nom.*

PERE BANÚS

METJE-CIRURGIÁ-Dentista

Practica totas las operacions de la boca: avulsions, ablasions, recseccions, etz.—Reb tots los dias.

DENTADURAS de tots los sistemas. Paladars artificials y contensius pera las fracturas de la mandíbula.

Plassa del Castell 1, 1er.—REUS

LLIBRERIA DE TOST GERMANS

ARRABAL JESUS BAIXA

¡¡ULTIMAS NOVETATS LITERARIAS!!

BIBLIOTECA POPULAR DE "L' AVENÇ" A 50 CENTIMS VOLÚM

Obras de Guimerá, Rusiñol, Oller, Verdaguer, Iglesias, Gener, Massó y Torrents, Catalá, Bassegoda, Colomer, Almirall, Riquer, Mestres y demés autors tant catalans com castellans y extrangers. Tomos de las Bibliotecas Sanpere de Valencia, Tasso, Maneci, Sopena, Lescano, Molinas, Vida literaria, Ambos Mundos y demés que 's publican a Barcelona.

Periódichs Catalans: Joventut, Catalunya, Cu-Cut, La Barretina, La Esquella, La Campana, La Tomasa y demés revistas y diaris que 's publican a Espanya.

GUANOS

FABRICATS PER LA CASA MASSÓ Y FERRANDO

Superiors á 20 y 22 pessetas lo sach de 70 kilos
Especial pera vinyas á 13 pts.
Lo propietari que vulga conseguir bonas cullitas que probi los guanos dels senyors

MASSÓ Y FERRANDO.-REUS

JOSEPH GRAU RABASCALL

METJE-CIRURGIA

Ex-Alumne intern pensionat per oposició del Hospital de la Santa Creu de Barcelona.

Consulta de 11 á 1 y de 6 á 8

Teléfono número 120

Arrabal alta de Jesús número 20, bis, 2on.

REUS

OBRA NOVA

FLORESCENCIA

Aplech d' ensaigs literaris d' en Hortensi Güell.

2 PESSETAS

De Venda en lo kiosco de D. Pau Balart, Plaza de la Constitución y en la llibreria de D. Pere Tost, Arrabal baixa de Jesús.

PERILL EN PORTA

LO CACIQUISME A LAS ESCOLAS

Sense que 'l magisteri espanyol en general y 'l de Catalunya en particular se 'n hagi donat compte; se troba convertit avuy dia, per obra y gracia d' en Romanones, en un simple funcionari de l' Estat, havent perdut, com a ta', tota l' independencia de que fins ara mateix havía gosat.

L' Estat fins abans no intervenía en lo que als mestres pertoca més que 'n aquellas relacions indispensables entre los poders constituits y la regió. Se feyan las oposicions en los districtes universitaris, l' Estat extenía los nomenaments dels agraciats segons las relacions que 'ls Rectorats enviavan y 'l mestre s' instalava en lo poble y allí vivía com un reyet, lluny de tota lluyta política y apartát de la metífica influencia del caciquisme... mentres cumplía ab sos debers, puig del contrari la junta provincial ó bé lo Rectorat, segons los casos, lo cridavan, a l' ordre, peró casi may s' havía d'acudir pera res a Madrid, lo qual vol dir que tots los assumptos se resolian ab relativa llestesa y sempre conforme a la justicia.

Mes arribá un dia que per allá a Castella s' adornaren de qu' axió de las escolas podría esser un medi de satisfer los mil y un compromisos de que sempre 's troban rodejats los homes que 'ns desgobernan, y centralisaren las oposicions, barrant d' aqueix modo l' única porta legal d' interés a la carrera a tots los mestres *provincianos* que no comptessim ab un capital pera anarsen a Madrid quan aquestas se convoquessin.

No n'hi hagué prou ab axó que, aprofitantse del clamoreig y 'l malestar de molts mestres quins municipis respectius no 'ls hi satisfeyan lo sou, sino tart y malament, a causa de las disbauxas que 'l caciquisme local introduí en las casas comunals, l' Estat s' incautá de lo que 'ls Ajuntaments se quedavan pera atencions d' ensenyansa, y convertintse en un caixer feu veure que 'ls pagava ell quan qui 'ls paga en realitat es lo poble per medi de l' Hisenda.

¿Qué hauria sigut mes senzill y mes correcte que 'l Gobern hagués procurat *obligar* als Ajuntaments morosos a cumplir ab son deber? ¡Quin dubte queda! Peró al Govern li convenía junyir los mestres al jou del caciquisme ab aquest nou llas que 'ls mes acceptaren joyosos, mentres que 'ls menys, los qui 's davan compte de lo que axó significava, protestavan y 's dolian de las funestas consecuencias que axó 'ls ha de portar.

Avuy per avuy son molt comptats encara 'ls que venen ab tristesa com se 'ls va arrebassant de mica en mica la llibertat de que gosavan, y la majoria no pensa mes que ab lo sou que cobran puntualment cada mes, sense tenir en compte que aquest, migrat ja de si, pot ferse mes petit encara en quant li apliquin lo descompte del 10 ó 12 per cent, com fan als demés empleats de l' Estat, y que a aquest preu s' ha venut sa independencia.

En efecte. De tothom es sabut del modo com está montada la máquina electoral; ningú ignora que en quan s' apropan las eleccions los gobernadors cridan un per un a tots los batlles y vulgas no vulgas, amenassantlos ó sense amenassar, se diu que 'ls fan treballar a favor del candidat que desde Madrit tenen a bé enviarnos pera que 'ns deixém representar per éll en Corts, y 'l candidat oficial regularment triomfa pera no recordarse may mes dels electors que l' elegiren.

D' axó tots ne protestém; mes lo cert es que s' ha fet, se vé fent y... lo que 's fará; puig ara lo govern pot molt bé reforsar aquest mecanisme que tan bons fruits li ha donat, fent cridar també a tots los mestres d' un districte electoral per l' Inspector respectiu, y aquí tenen als mentors de l' infantesa con-

vertits en simples electoreros, buscant vots a favor de l' *encasillado* sopena de guanyarse la malquerencia del quefe superior, l' Inspector, qui ab lo célebre decret d' en Romanones té una arma sempre a punt pera empaperar als mestres que no fassin lo seu joch.

CARLES VIOLA.

Als Agricultors de Catalunya

L' Institut Agrícol Catalá de Sant Isidro ha dirigit la següent alocució escrita en catalá als agricultors:

L' Institut Agrícol Catalá de Sant Isidro, sempre atent a quan afecti als interessos que li están confiats no contentantse ab sas propias iniciativas, reclama lo concurs de las de tots los agricultors. Pera poguer apreciar més de prop las aspiracions particulars y ferlas sevas, necessita posarse en íntim contracte, a lo menys una vegada al any, ab tots los que de la agricultura viuhen, sian ó no socis de la Corporació, y cambiar impresions, rebre y amparar projectes y comunicar los que te ja plantejats ó en estudi, a fi de que pugan ser sancionats ó enriquits ab modificacions que l' interés de tots reclami.

A aquest fi convoca als agricultors de Catalunya pera que 'l dia 15 del present mes de Maig, a las quatre de la tarde, acudeixin al Institut y exposin sos desitjos y sas opinions aprop de tota classe d' interessos agrícols que 'ls afectin ó pugan afectalshi, y especialment pera pendre part a la puntualisació dels termes del problema dels alcohols, qual projecte de lley será objecte de discussió a la próxima llegislatura; pera cooperar a la realisació dels medis d' estímul del procés agrícol, que, com las firas, premis, exposicions, etc., tant poden contribuir al foment de nostra riquesa; y finalment, pera tractar ab tots los interessats del projecte que porta l' Institut d' organisar aviat en nostre país los Sindicats y caixas rurals de crédit, que 'n altres paíssos, y fins en algunas comarcas d' Espanya, están donant excelents resultats.

Convensut l' Institut de que 'ls agricultors devém fiar nostre millorament agrícol a nosaltres mateixos, més que a la tutela del Estát y a la protecció dels governs, se sentirá fort y 's creurá poderós en lo futur compliment de sa missió, si acudeixen tots a aquesta crida y veu secundadas sas iniciativas per la concurrencia.

¡Res tan convenient, res tan hermós com lo cambi d' impressions, lo tracte frecuent y la mútua cooperació dels que están identificats per un mateix ideal, tan noble y digne com lo que batega al cor de tots los que de la terra vivim!

¡Res, en cambi, tan perniciós com l' aislament, la soletat y 'l desamparo dels que viuhen complertament aislats y incomunicats de sos companys tot l' any!

Vol l' Institut portar a la práctica tot quant sia convenient pera satisfer las necessitats agrícolas de Catalunya.

¡Deu valgui qu' aquesta aspiració no trigui molt a veures realisada!

P. A. de la J. D.—*Ignasi Girona.*

Secció oficial

REGISTRE CIVIL

del dia 9 de Maig de 1903

Naixements

Francisca Montaña Peris.—Pere y Joseph Galverán Llauradó.—Lidia Gimenez Durán.—Teresa Llauradó Juncosa.—Teresa Salvat Ravell.

Matrimonis

Joseph Requesens ab Rosa Tombas.—Pau Escoda ab Dolores Sardá.—Anacleto Bergés ab Maria Masip.

Defuncions

Dorotea Martor de Cabré, 20 mesos Carmen 60.

Calendari catalá

Sant d' avuy.—S. Antoni

Sant de demá.—S. Pons

Surt lo SOL á las 4 h. y 37 m. y 's pon a las 6 h. 58 m.; surt la LLUNA a las 6 h. 10 m. y 's pon a las 4 h. 13 m.

MERCATS

Dillums de cada setmana, Reus.—Dimecres, Valls.—Dijous, Vendrell y Espluga de Francolí.—Divendres, Cornudella, Montblanch y Tarragona.—Dissapte, Valls, Vendrell y Espluga de Francolí.

EL CEGO

Sota els seus parpres tancats divagaba una inmensitat de tenebras. El coll ties sostenia sa inmovil testa i a son entorn, per ell, tot eran ombres. Ses llargues i blanques barbes semblaven palpitar sobre son pit, com gebra rissada que cubrís el seu cor de bondat, y en les ombrinas concavitats dels seus ulls arribavan les llargues ceyes amb elíptiques tortuositats, com si volguessin penetrar en el mon obscur de la seva ánima...

En el seu silló de cuyro, prop la llar amorosa, les tardes hivernals se li feien llargues, plenes d' aquest fret d'amor i claretat, d'eixa calma silenciosa y moribonda qu' ens dona idea de lo etern, d' eix llanguiment continuo en el que tot mor en repós... Les tardes interminables, soles, sens companyia, en silenci; i ell les passava inmóvil, com una cosa morta... Dins la seva ánima pareixia a voltes espurneijar estels de llum, y allavores li semblava tornar a veurer per sempre; s' estremia quieta i silenciosament i en el seu rostre s' endevinavan quiscun senyal d' alegria; mes la rápida dominació de la negra bóveda de l' obscurefat s' estandia en sos adintres am la sumptuositat d' una tomba... I les tardes tranquiles, reverberant llurs plechs de llum moribonda am estremiments sitmics, passavan impasiblement pels espais, mentres el vell de barba blanque contava les hores somnolentas en son recó, ont la llenya candenta fumejava...

En una d' aqueixas tardes silencioses, en que sembla que tot s' aquieta solemnement, en que se sent apenas l' intim clamor del pit que panteja, en que les lleus ondulacions sonores moren llanguidament en moments funeraris, una d' aqueixes tardes de somni i pesadrum, de meditació i de tedi en que les animes s' ofusquen incessantement am fluctuacions de calma, el vell cego, en el recó de sempre semblava dormir... Relliscavan del seu rostre les llargues barbes com una catarata d' argent, y el seus braços pesants, reposavan inmòvils en els del silló de cuyro... Cruxian en la sala els mobles fosquejant, y les parets semblavan confondres am les coses... El dia s' aufegava en Occident i la tarde semblava palpitar am llinguiments moribonds per sobre l' occeá de sombres, i en l' interior de la cambra, el foc de la llar inyectava taques de llum en les parets...

Sol, els seus parents semblavan abandonar-lo. L' estimavan, si, peró am un amor de llástima, i les llurs caricies eren passetjeras, prodigades, sols en moments de vaga... No destorbaven els llurs plaers ni llurs preocupacions pera distreurer al pobre vell, i en la seva ánima de tenebrositats no feien brillejar aquets destells d' amor que vibran espiritualment com notes d' alegria... Sol, sol en la casa, el vell semblava dormir... La seva filla, creientho aixi, havia abandonat la casa pels seus quefers... La tarde moribonda roncava am ráfagas de vent, i els cristalls de les finestres gemegaven desgarradamen; les sonores intermitencias colpejaven en les parets les seves ánsies fúnebres, cuan el colp sec de la porta semblava degollar l' aire... Una sensació de pó acariciá fredament tota la pell del cego y en un silenci curt, la seva testa tambalejá sobre ses espatlles... Els llengers sorolls es feren perceptibles sensiblement, i en la seva ánima closa es multiplicaven i deformaven al penetrar per les orelles... I en sos adintres, quelcóm com una temensa profonda feu llampeguejar en son rostre livides expressions, i tot son cos, enfonzat en el silló, volia fondres en l' obscuretat calmosa...

Seguian els sonors cruixits am une movitat dolça, peró en l' ánima del cego perforavan la seva sensibilitat com ferides de pó... i va sentir com passes que s' apropen i s'allunyen, com mormolls de veus imperceptibles, com golpeigs imprevistos i descuits d' impremeditacions... I baix, molt baix, com si solzament haguessin d' oirlo aquells a qui anomenava, cridá a ses filla i neta lleu i dolçament, am aqueixa armonía trencadiça de les veus suplicants, am aqueix accent profond que s' afonda en els sentits... I en tot, el silenci, el silenci com infinit de negació, com lava de pau sepultant que deixa atónita a la rahó am convulsions de mort... I en tot, el silenci, com anima de sepulcre que s' eleva de la terra pera penetrar els homes i les coses, i fondre en son solemne si les grans accions dels mortals.

El cego, fret i inmovil, es deixá sepultar d' aquest silenci, mentres en la seva ánima las idees de pó es dilataven en proporcions fantástiques.

I quelcóm monstruós i funeral perforava son esperit nuvulós quedant una sensació de terrer conmogué tots els seus nervis... i en la bóveda torácica son cor primitiu va tremolar convulsivament, qu' el cop sec de la porta llunyana vibrá rápit l' intens com un llampec fulminant. I en son ser tot era pó... I en la calma solemne del capvespre, després del soroll crú de la porta quelcóm com passos imperceptibles solcaren infantilment tot lo llarc de la cambra, i mentres la llarga impresió de pausa corcava l' ánima del vell, am momentari espant i goig profond, senti en el seu coll uns braços infantils i penetrarli en lo més fondo del esperit un perfil de veu que barbotejava:

—Avi ¡Avi!

ALPHONS MASERAS.

DEL EXTRANJER

Del Marroch

Ceuta.—Los moros que han vingut avuy al mercat han portat la noticia de que ahir tarde tingué lloch un combat als encontorns de Tetuán entre imperials y insurgents, causant molts morts y ferits, entre ells donas y nens.

Després del combat los insurgents entraren a saquejar las casas.

Las kábilas enrotllaren a Tetuán.

Cinch mil homes del Roghi 's dirigeixen sobre la plassa pera péndrela junt ab altres kábilas.

A consequencia d' aquestas noticias s' han encarit los queviures procedents del camp moro.

Tánger.—S' ha restabler la tranquilitat a n' aquesta població y a Arcila, mercé a las reclamacions dels representants de las potencias a Mohamed Torres.

La kábila de Beniomar ha saquejat totas las casas de camp un poch llunyanas de la ciutat, pera venjar al moro que feu asotat públicament y que va morir de resultas de la pallissa.

A Rabat regna tranquilitat complerta.

Procés regi

París.—Corre lo rumor de que las princesas Clementina, Lluisa y Estafania, fillas del rey Leopold de Bélgica, tenen lo proposit d' entaular un procés contra son pare, al quin acusan d' haverse apoderat injustament de 50 milions de franchs pertanyents a sa difunta mare y dels que son ellas las herevas.

Escuadra alemana

Telegrafian de Berlin que 'l diumenge sortirá de la desembocadura del Elba, ahont está anclada, una gran escuadra alemana baix lo mando del princep Enrich de Prusia, al obgecte de fer maniobras.

Visitará lo canal de la Mancha, practicant exercicis del combat, Dover y fará escala a Vigo.

Després arrivará a Lisboa y retornará a Alemania acabant las maniobras ab un simulacre d' atach al port militar de Kiel.

SECCIÓ METEOROLÓGICA

OBSERVACIONS

del dia 9 de Maig de 1903, facilitadas per don Artur Porta, sucesor de R. Gispert.

Horas d' observació	Barómetre aneroide	Grau d' humitat.	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 horas.	Estat del Cel
9	752	67			Ras
15	752	71	8	5	Nuvol

Horas d' observació	TEMPERATURAS			VEN	NUVOLS	
	Máxim	Mínim	Ter. hp.	Direcció	Classe	Cantit
9	Sol 25	11	21	SO.	N y C	0'4
15	Som 22		18	S.	N y C	0'9

CRONICA

Aquesta nit fará son benefici la secció dramática de la recreativa societat "El Alba„ que tant acertadament dirigeix nostre particular amich don Agustí Cubells, posantse en escena lo juguet cómich en un acte y en prosa "¡Lo meu criat!„ Seguidament y ab obsequi als beneficiats la senyoreta Novials y 'l senyor Giol cantarán diferentas pessas de son vast repertori, acompanyats per lo mestre pianista don Emili Vidal. Se representará la comedia en un acte y en vers, "De potencia a potencia„ y la sarsuela en un acte y en vers "Picio, Adan y Compañia„. Acabará la festa ab l' acostumat ball en obsequi a las jovenetas concurrentas.

—

Després de un matí serè y esplendit en llum, cap a la una de la tarde se cubrí l' espay de nuvals que 'ns enviaren un fort ruixat caiguent per espay de un minut, y barrejada ab l' aygua, bona cantitat de pedra de tamany poch menos que 'l de una avellana.

A las dos torná a lluhir lo sol, tapantlo al poch rato los nuvols que durant lo resto de la tarde creuharen per l' espay.

—

Lo drama catalá, en tres actes y en vers, original del llaurejat escriptor don Frederich Soler, anomenat "La ratlla dreta„ se representará aquesta nit a la recreativa societat "La Palma„.

—

Pera millor atendrer als seus assumptos particulars, ha renunciat al cárrach d' administrador de "La Veu de Catalunya, lo nostre estimat amich y company don Pere Pagés y Rueda, qui continuará, no obstant, ajudant ab la seva coloboració a "La Veu".

S' ha encarregat interinament de l' administració d' aquest darrer, lo director gerent don Pere Montanyola.

—

A la concorreguda societat "El Brinco„ se representarán aquesta nit "El sueño dorado„ "Casats de poch„ y "La buena sombra„.

—

Ha sigut nomenat Cónsul general de Grecia a Espanya lo catedrátich de literatura de la Universitat de Barcelona doctor don Anton Rubio Lluch.

—

S' ha dirigit al ministeri de Gracia y Justicia una solicitut dels opositors que han obtingut los tercers llochs en las ternas pera provisió de notarias, demanant al senyor Dato la inclussió, sens nova oposició, en lo cos creat per Real decret de 26 de febrer darrer, ab obció a obtindrer, per l' ordre rigurós de calificació, las vacants d' última categoria, ó que sens formar part de dit cos, y sols com una ampliació de plassas, se 'ls concedeixi lo dret a ocupar las vacants de la nomenada classe que en la actualitat existeixen.

—

Segons noticias, avuy diumenge s' inaugurará la temporada d' istiu en la recreativa

societat "Lo Trianon", celebrant ab aytal motiu concert y ball per una nutrida banda.

Actualment s' hi están acabant importants obras y reformas, las quals contribuirán a l' éxit de las festas que celebri la tan favorescuda societat.

—

Ha comensat a publicarse a Barcelona un nou periódich catalanista, titulat "Patria Nova", portaveu del "Centre Nova Cathalonia„.

Molt valent se presenta lo nou confrare, per lo que 'ns complavém en endressarli la més afectuosa enhorabuena, desitjant que 's propagui forsa entre los elements representats en lo mentat "Centre Catalanista".

—

Per ordre del governador civil han sigut suspesas las representacions del drama den Rusiñol "L' Heroe", que tants aplausos va obtenir al estrenarse y al ser representat per segona vegada, després d' uns quants días de no figurar als cartells, per temor a probables desordres.

Segons sembla, la suspensió obeeix a un oficí enviat a la primera autoritat civil pel capitá general, á instancias del qual ha sigut denunciada l' obra per suposats atachs al exércit.

Entre la gent que s' ocupa en cosas de teatre y especialment entre 'ls antors catalans, regna molta maror ab motiu de la mida presa pel governador civil, haventhi 'l propósit de protestar en una ó altra forma de la suspensió de l' esmentat drama, la cual podria constituir un precedent que temps a venir los ocasionés perjudicis.

—

Pel ministeri d' Hisenda s' ha dictat un Real Decret, quina part dispositiva diu aixis:

"Artículo 1.º Queda derogado el Real decreto de 13 de agosto de 1894 que estableció provisionalmente el sistema de patentes voluntarias para el cobro de la contribución industrial correspondiente a los médicos y médicos cirujanos.

Art. 2.º Desde el próximo año de 1904 tributarán dichos profesores en la forma que en general dispone el reglamento para la imposición, administración y cobranza de la contribución industrial y de comercio de 28 de mayo de 1896 y modificaciones posteriores, entendiéndose restablecidos en el "Cuadro de cuatro para las profesiones del orden civil", que contiene su tarifa 4.ª los epígrafes y cuotas referentes a la clase médica que figuraban en el mismo cuadro y tarifa, anejos al reglamento de la referida contribución de 11 de abril de 1894„.

—

Lo president de la Federació Agrícola Catalana Balear, en Teodor Creus, ha sotmés a l' aprovació del Ajuntament de Manresa, lo següent projecte de bases pera 'l quint Congrés Agrícol, que deurá celebrarse a l' esmentada ciutat.

"1ra. Fetxa pera la celebració del Congrés:

Los días 7, 8 y 9 del próxim Juny, per coincidir ab la conmemoració de la heroica jornada del Bruch, en la que tan principal part los hi capigué als antichs vehins de Manresa.

2na. Temas á ventilar.

A—Concerts económichs y reforma de la contribució de inmobles, cultiu y bestiar.

Ponent: senyor marqués de Camps.

B—Medis d' aumentar lo rendiment dels cereals, tant en secá com en regadiu.

Ponent: don Jasciato Pitargué.

C—Lley d' alcohols.

Ponent: don Pere Grau Maristany.

D—Cultiu de las anomenadas tardanias.

Ponent: don Maurici Catllá.

E—Verificació.

Ponent: don Ignasi Girona.

E—Agremiació de la classe agrícola.

Ponent: don Leonci Soler y March„.

—

Per consums se recaudaren en lo dia de ahir pessetas 727'58.

—

Un dels aconteixements mes notables d' aquets temps, es l' invent del "Procediment Indio" del apotecari Pascual, exquisit producte que toona 'ls cabells blanchs del color que s' han tingut á la juventut, sens que perjudiqui en lo mes mínim la salud, ni taqui la pell ni la roba, reprodueix lo cabell, priva sa caiguda y fa desapareixer completament la caspa.

Se ven en lo Carrer de la Font; número 13 y á las principals Perfumerias y Perruquerias.

Depósit general: J. Uriach y C.ª-BARCELONA

—

D. MANEL DE PEÑARRUBIA

Procurador dels Tribunals

Ha trasladat son despatx á la *Rambla de Sant Joan, número 30-3er.*

TARRAGONA

—

FINALMENT ¡OH LECTORS!

Podém anunciar que ha sigut vensut lo terrible mal venéreo y sifilitich. Pera detalls llegeixis en 4.ª plana, "Milagrosos confits ó Injecció anti-venéreo y Roob anti-sifilitich CONSTANCI.

Secció comercial

CAMBIS CORRENTS

en lo dia d' ahir, donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors de Comers de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	*Diner*	*Paper*
Londres 90 d/f	—'—	33'80	—'—
" 60 "	—'—	—'—	—'—
" 8 d/v	—'—	—'—	—'—
" vista.	—'—	34'15	—'—
Paris 90 d/v.	—'—	—'—	—'—
" 8 d/f.	—'—	—'—	—'—
" vista.	—'—	35'90	—'—
Aix 8 0/0	—'—	—'—	—'—
Amberes 90 d/v.	—'—	—'—	—'—
Marsella 90 d/f.	—'—	—'—	—'—
" 8 d/v.	—'—	—'—	—'—
" 4 vista.	—'—	'	—'—
Perpignan 90 d/f.	'	'	'
" 8 d/v.	'	'	'
Hamburgo 90 d/f.	'	'	'
" 8 d/v.	'	'	'
" vista.	'	'	'

Cambi anterior de	*Valors locals*	*Diner.*	*Paper.*	*Oper.*
645	Gas Reusense.			
625	Industrial Farinera.			
740	Banch de Reus de Descomptes y Prestams.			
100	Manufacturera de Cotons.			
27'50	C. Reusense de Tranvias.			
325	C.ª Reusense de Tranvias privilegiadas 5 per 100.			
	Electra Reusense.			
	Manicomi de Reus.			

—

J. MARSANS ROF Y FILLS

REPRESENTANT, F. CABRÉ GONZALEZ

Carrer Santa Ana, 19.

Catisació á Barcelona á las 16 d' ahir

Interior	75'77	BARCELONA	
Amortisable 5 p %	96'65	Francs	36'20
Colonial	—'—	Lliuras	34'32
Mercantil	—'—	MADRID	
Norts	60'35	Interior	75'72
Alicants	95'85	Francs	36'—
Orenses	33'35	PARIS	
Obs. Fransa 2 1/4	58'75	Exterior	87'77
Id. Almansa 5 0/0	103'50	Nortes	210'
Id. Id. ayg	—'—	Alicants	335'

Ordres de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors. Descompte de cupons. Compra de monedas d' or y bitllets extrangers. Giros sobre Barcelona, Madrid y Paris.

—

BOLSI DE REUS

Carrer Monterols, 27

Cotisació á Barcelona á las 4 de la tarde d' abir.

Interior	75'77	Cubas del 68	—'—
Colonial	—'—	Cubas del 90	—'—
Orenses	33'40	Amortisable	96'65
Norts	60'35	Ob. 5 p % Almansa	103'50
Alicants	95'80	Id. 3 p % Fransas	58'62
Vitalici V.	—'—	Id. 3 p % Orense	51'50
PARIS		MADRID	
Exterior	—'—	Interior	75'75

— GIROS —

Paris	36'20	Londres	34'32

TELEGRAMA DE PARIS

Exterior.	87'62
Portugués	32'10
Rio Tinto.	12'57
Norts.	210'—
Alicants.	334'—

Se reben ordres pera operacions de Bolsa. Compra y venta al contat de tota clase de valors cotisables de Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas de tots los paisos.

ANUNCIS PARTICULARS

ANUNCI

Jaume Fochs, Contratista d'obras, ha traslladat son domicili al carrer Major, núm. 15. Reb los encarrechs al Café del Circol.

APRENENT

Se 'n necessita un en aquesta imprempta.

CLÍNICA DE MASSATJE

DE

P. DURÁN, METJE-CIRUJIÁ

Carrer Osset núm. 1, pis primer, cantonada al de la Presó.—Reus.

Ab lo massatje manual y vibratori s' obtenen rápidas y sorprenents curacions en las enfermetats següents:

Articulars.—Esguinzes, Torceduras, Lumbago (llumat,) Luxacions, Fracturas Artritis traumáticas, etz.

Nerviosas.—Insomni, Histerisme, Jaqueca (migranya), Gastralgia, Enteralgia, Sciatica, Corea (ball de San Victo), Ataxia locomotriu, Tremolor en las mans dels escribents, etz.

Generals.—Anemias, Clorossis, Asma esencial, Palpitacions, Dispepsias, Astriccions de ventre y Cálculs renals y hepátichs, etz.

EN VENTA

Ho están dos casas, situadas la una al carrer del Carme Alt, número 3 y l' altra al carrer de Sant Joseph y Sant Carlos, número 11.

Informará don Federich Anguera, carrer de Martorell, número 6. (Travesía carrer de l' Abadía).

AVÍS IMPORTANT

Donya Marina Gavaldá Caparó, professora en parts, aprobada per la Real Academia de cirurjia y medicina de Barcelona, ofereix sos serveys a cuantas personas desitjin probar sa inteligencia.

A mes de tindrer una gran práctica y notabilitat en parts, s' ha distingit durant molts anys en enfermetats de la higiene de las donas; ciencia atquirida en companyia de diferentas especialistas de Barcelona.

Consulta tots los dias de 1 á 3 tarde

Arrabal Robuster, 10, 1er. Reus

"Centro de Lectura„

Anunci

Desitjosa aquesta Junta de Govern de facilitar cuants medis estiguin a son alcans pera que puguin coneixer totas las fotografias presentadas a nostre Concurs Nacional, ha atquirit temporalment un cinematógrafo, ab lo que, ademés d' aquellas, se projectarán altres excelents y variadas vistas escullidas al efecte, organisantse per tal motiu unas sessions que s' inaugurarán lo dia 10 del proper Maig; y pera resarsirse en part, dels gastos que aixó ocasioni, han acordat que 'ls senyors socis que desitgin concorrer a tals sessions satisfassin una entrada de 20 céntims de pesseta.

Lo que s' anuncia pera coneixement dels senyors socis.

Reus 28 d' Abril de 1903.—Per A. de la J. de G. Lo Secretari, J. Torrents y Fortuny.

COTXES FÚNEBRES

EN VENTA

Ni ha de 1ra., 2na., 3ra., 4ta. y 5ta. classe ab tots sos adornos necessaris.

Pera informes en aquesta Ciutat, Arrabal de Sant Pere número 24, entressol.

LLET PURA DE VACA

VACAS SUISSAS

HORT DE PAU ABELLÓ

Se ven en lo carrer del Roser, 4.

SE VEN

Se cedirá a un preu módich una magnífica casa de camp y aprop de 4 jornals de terra, a mitj hora d' aquesta ciutat. Está plantada de garrofers, olivers y abundant en arbres fruiters, posseix pou ab aygua abundant y cinia y sis horas d' aygua setmanals d' una abundant mina.

Los avellaners y demés arbres fruiters son plantats de 6, 7 y 8 anys enrere.

Pera informes en aquesta Redacció.

B. SANTOS Y VALL

Ofereix sa cooperació activa y formal als catalans, no residents á Madrid, qu' hi tingan ó vulgan establirhi negoci.

Alcalá, 110, 2n. dta.-MADRID.

TELEGRAMAS

Madrid 9.

Los repatriats

Ahir una comissió de repatriats d' Ultramar va visitar al ministre d' Hisenda pera interessarlo a favor del prompte pago de sos alcances.

Lo ministre d' Hisenda 'ls hi contestá que estudia 'l medi d' anar pagant cada mes fins a esperar que las Corts aprovin la corresponent crédit pera 'l pago total.

Causa contra un Borbón

Lo Tribunal suprém ha senyalat lo dia tres de Juny pera la vista de la causa que 's segueix al general Borbón y Castellví per la cuestió personal ab lo Governador civil.

Declararán aquest, son secretari, los funcionaris del mateix centre y los delegats de vigilancia senyor Marsal y Almería.

De política

A darrera hora de la tarde s' ha reunit lo Directori del partit lliberal, al quin lo marqués de la Vega de Armijo ha donat compte de la seva visita al Palau y sembla que tots quedan satisfets.

Lo marqués també ha explicat al senyor Montero Ríos lo seva entrevista ab la familia real.

IMP. CARRERAS Y VILA.

SERVEY DE FERROCARRILS

NOU HORARI

LÍNEA DELS DIRECTES

De Reus á Barcelona

Surtida	Correu	4'53 matí;	arribada	8'34 matí
"	Exprés	7'05 "	"	9'14 "
"	Mixto	8'41 "	"	1'03 trde
"	Merc.	12'07 "	"	8'02 nit.
"	Correu	2'14 trde.	"	5'24 trde
"	Mixto	7'14 "	"	10'19 nit.

De Barcelona á Reus

Surtida	Merc.	5'15 matí;	arribada	3'06 trde
"	Mixto	6'01 "	"	11'30 matí
"	Correu	9'47 "	"	1'05 trde
"	Ombs.	12'35 "	"	5'32 "
"	Mixto	2'26 trde.	"	7'11 "
"	Exprés	7'26 "	"	9'38 nit.

De Reus á Saragossa

Surtida	Correu	1'35 trde.	arribada	8'35 nit.
"	Mixto	7'57 "	"	6'36 matí
"	Exprés	9'44 nit	"	3'01 "
"	Merc.	3'36 trde.	"	11'54 nit.
"	"	5'32 matí	"	8'51 matí

Dels dos darrers lo primer no mes arriba á Casp y lo segon á Mora.

De Saragossa á Reus

Surtida	Exprés	1'50 matí;	arribada	6'59 matí
"	Correu	7'— "	"	2'06 trde
"	Mixto	10'05 nit	"	8'11 matí
"	Merc.	0'38 matí	"	11'27 "
"	"	6'59 trde	"	10'15 nit.

Dels dos darrers lo primer surt de Casp y lo segon de Mora.

LÍNEA DEL NORT

De Reus á Lleyda

Surtida	Correu	8'29 matí;	arribada	11'35 matí
"	Mixto	6'05 trde.	"	9'57 nit
"	Merc.	1'45 "		

Lo tren que va col-locat en últim terme no més arriba á Vimbodí.

De Lleyda á Reus

Surtida	Mixto	5'28 matí;	arribada	9'29 matí.
"	Correu	4'05 trde.	"	7'09 trde.
"	Merc.		"	1'39 "

Lo tren que va col-locat en últim terme surt de Vimbodí.

De Reus á Tarragona

Surtida	Mixto	8'16 matí;	arribada	8'45 matí.
"	"	9'44 "	"	10'18 "
"	Merc.	2'30 trde.	"	3'05 trde.
"	Correu	7'17 "	"	7'48 "

De Tarragona á Reus

Surtida	Correu	7'45 matí;	arribada	8'15 matí.
"	Merc.	12'22 trde.	"	1'— trde.
"	Mixto	5'08 "	"	5'46 "
"	"	8'— nit	"	8'38 nit.

FERRO-CARRIL ECONOMICH

DE REUS Á SALOU

Servey de trens que regeix desde 1 dia 29 Setembre de 1902.

Sortidas de Reus: al matí 4'10.—10.—A la tarde á las 2'47.—4'15.

Sortidas de Salou: al matí á las 4'56.—11'04. A la tarde á las 5'32 y 7'40.

FONDA Y RESTAURANT D' EUROPA
DE
D. ANTON BARDOY
HABITACIONS Y SERVEYS INMILLORABLES
CARRER DE EN MEDIO, 1
CASTELLÓ DE LA PLANA

Companyia valenciana de navegació

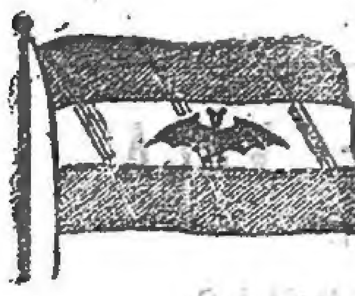

LÍNEA REGULAR DE GRANS Y RÁPITS VAPORS ENTRE ESPANYA Y LAS COSTAS DE FRANCIA Y ITALIA

VAPORS DE LA COMPANYIA: SAGUNTO, JÁTIVA, ALCIRA, CABAÑAL, GRAO, MARTOS Y DENIA

Surtidas ficsas y semanals del port de Tarragona pera MARSELLA y GÉNOVA los dimars de cada setmana ab escala quinzenal á LIORNA.

Servey setmanal pera Valencia, Alacant, Almeria, Málaga, Algeciras, Cádiz y Huelva tots los dijous.--Viatjes extraordinaris á Marsella y Costa de Italia.--Luxosas cambras.--Llum eléctrica

Se atmet passatje y carga á fletes reduits.—Se atmet carga ab flete carregat y coneixement directe pera New-York, Boston, Nápols, Bari, Siracusa, Messina, Catania, Palermo, Cagliari, Venecia, Malta, Trieste, Fiume, Odessa, Braila, Galatz, Alexandria, Port-Said, Suez, Aden, Bombay, Singapore, Hong-Kong, etc., ab trasbord á Génova y Argel ab trasbord á Alacant.

Agent: DON ROMÁN MUSOLAS, carrer de Apodaca, 38.- Teléfono núm. 34.-TARRAGONA

Angelo Costanzi
Diputació, 435, etl. Barcl.ª

MILAGROSOS CONFITS

ó injecciò antivenéréa y roob antisifilítich

COSTANZI

Mils y mils de celebritats médicas, després d'una llarga experiencia, s'han convensut y certificat, que pera curar radicalment ab dos ó tres días la purgació recient y ab cinch ó sis días la crónica, gota militar, úlceras, fluix blanch de las donas, arenilla, catarro de la "vejiga„, escossors uretrals, cálculs, retencións d'orina, y ab 20 ó 30 dias los extrenyiments uretrals (estrechez) encar que sigan crónicas de més de 20 anys, evitant las perillosíssimas sondas, no hi ha medicament més milagrós que'ls CONFITS é Injeccións Costanzi.

També certifican que pera curar qualsevol enfermetat *Sifilítica ó herpética*, en vista de que lo Iodo y'l Mercuri son perjudicials pera la salut, res millor que'l ROOB COSTANZI, puig no sols cura radicalment la *sífilis y herpes*, sino que extreu los mals efectes que produheixen aquestas substancias, que, com ja es sapigut, causan enfermetats no molt fácils de curar. A. Salvati Costanzi, carrer de la Diputació, 435, Barcelona, segur del bon éxit d'aquets especifichs; per medi del tractament especial ab éll, admet als incrédulos, lo pago després de curats.

Preu de la Injecció, pessetas 4. Confits anti-venéreos pera'ls qui no vulgan usar injeccións, pessetas 5. Roob anti-sifilítich y anti-herpétich, pessetas 4.

De venta en totas las bonas farmacias.

A Reus: en la de D. Antòn Serra, Arrabal de Santa Agna, núm. 80; Doctor Carpa, Plassa de Prim y Arrabal de Santa Agna, 2 y en la Droguería de D. Francesch Freixa, Plassa de Prim, núm. 1.

Consultas. médicas á Barcelona: Carrer Diputació, 435, entresol 2.ª tots los dillums, dimecres y divendres á las 12.

Societat general de Transports marítims á vapor de Marsella

SERVEYS DEL MES DE MAIG DE 1903

LÍNEA DIRECTA PERA EL RIO DE LA PLATA

Sortirá de Barcelona lo 21 de Maig directament pera Montivideo y Buenos Ayres lo magnifich y rápit vapor francés

PROVENCE

Consignataris á Barcelona, Ripol y Companyía., Dormitori de Sant Francesch, 25, principal.—BARCELONA.

TALLER DE CAMISERIA
DE JOSEPH MARTORELL
MONTEROLS 40.—REUS

Novetats en corbatería, géneros de punt, roba blanca pera senyora, botons y botonedurás bera camisas, paraiguas, sombrillas, bastons, petacas, ciguarreras, carteras, tergeters, moneders, poquillas y elástichs. Agullas pera corbatas. Se fan á mida camisas, calsotets, colls y punys.

TALLER DE ESCULTOR Y DAURADOR
DE PERE DOMENECH.-ARRABAL BAIXA DE JESÚS 25, REUS

Especialitat en altars, capellas, templetes, columnas, reclinatoris, adornos y detalls arquitectórichs y esculptorichs pera iglesias, etc.

Imatges de fusta y cartró-pedra de totas midas y models.

PREUS REDUHITS

APERITIU-CORROBORANT
Tónich-febrífugo
THE COSMO S. EN C. Y DE C. EN P.
BARCELONA
Unica casa productora pera la exportació á l'América

LOT

SE PREN ab aygua, ó pur; abáns de menjar com aperitiu; després com digestiu.

Demanis en tots los cafés, ultramarins, casinos, confiterias, etc.

Los pedidos, així per Espanya com pera América, deuhen dirigirse á The Cosmo S. en C. y de C. en P.—BARCELONA.

Agent General á Reus, Joseph Martorell, S. en C. Carrer Monterols número 30.

Certificat núm. 9.909

Don Joseph Muñoz, Metge Titular de Vergel, districte de Denia.

Certifico: Que desde fa dos mesos vinch formulant l' Elixir Verdi, havent obtingut molt favorables resultats, especialment en una dona casada de nou que venia sufrint una pertinás gastralgia, conseqüencia de lo qual havia experimentat digestions difícils, pérdua de forsas, continuu estrenyiment y constants desvaneixements.

Ab l' ús de tres pots d' **Elixir Verdi** he observat tan gran millora que, pot dirse, está ja complertament bona.

Lo que tinch lo gust de comunicar pera satisfacció de vostés y estímul dels pacients.

Joseph Muñoz, metge cirurgiá.

Se ven en totas las farmacias
PREU 2 PESSETAS
Agent general á Reus, Joseph Martorell, S. en C.—Carrer Monterols núm. 30.

LA GRESHAM
COMPANYIA INGLESA
de seguros sobre la vida y de rentas vitalicias
FUNDADA L'ANY 1848
Pólissas indisputables—Beneficis capitalissats
Primas molt moderadas

La Gresham té constituit lo dipósit exigit per las Lleys fiscals vigents com garantía per los sens assegurats á Espanya.

Oficina pera Catalunya: Plassa de Catalunya, BARCELONA

Inspector del Districte: D. Eduard Amell Amell.

A Reus: dirijirse á don LLUIS DE PEDRO, Plasa de Prim.

MÁQUINAS SINGER PERA COSÍ

SUCURSAL
á Tarragona
Rambla de S. Joan 41.

Demanen lo catalech ilustrat que 's dona franch

Recomaném la máquina bobina central pera treballs artístichs y us doméstich.

SUCURSAL
á Tortosa
Angel, número 14

SUCURSAL A REUS MONTEROLS 40

¡No equivocás, Monterols 40!